C/2025/821

13.2.2025

Foilsiú teachtaireachta maidir le formheas ar leasú caighdeánach ar shonraíocht táirge le haghaidh ainm in earnáil an fhíona, dá dtagraítear in Airteagal 17(2) agus (3) de Rialachán Tarmligthe (AE) 2019/33 ón gCoimisiún

(C/2025/821)

Foilsítear an teachtaireacht seo i gcomhréir le hAirteagal 17(5) de Rialachán Tarmligthe (AE) 2019/33 ón gCoimisiún ([1]).

FORMHEAS AR LEASÚ CAIGHDEÁNACH A CHUR IN IÚL

Cotnari

PDO-RO-A0135-AM03

Dáta na teachtaireachta: 14 Samhain 2024

TUAIRISC AR AN LEASÚ FORMHEASTA AGUS NA CÚISEANNA LEIS

1. Leasuithe lena méadaítear táirgeacht na bhfíniúnacha agus an fhíona

Leasaíodh an tsonraíocht táirge trí tháirgeacht na bhfíniúnacha agus an fhíona a mhéadú le haghaidh na gcineálacha a úsáidtear chun fíonta Cotnari a dhéanamh agus le haghaidh blianta an fhíona nó teicnící fíonóireachta áirithe a úsáidtear.

Is é is cúis leis an leasú gur athphlandaíodh na fíonghoirt go comhsheasmhach le 10 mbliana anuas le cineálacha fíniúna atá ann cheana ina n-aibíonn na fíonchaora níos luaithe agus gan caillteanais chainníochtúla, a bhuí leis na dálaí aeráide arb iad is saintréithe dóibh báisteach 554,7 mm, a dtiteann 380 mm díobh le linn an tséasúir fáis, rud a sholáthraíonn an t-uisce a theastaíonn uathu chun na fíonchaora a aibiú do na plandaí, agus a bhuí le geimhrí níos séimhe agus toisc go dtosaíonn an tréimhse fáis anois 2 go 3 seachtaine ar an meán níos luaithe ná 10 nó 20 bliain ó shin. Mar thoradh air sin, tá meáchan os cionn an mheáin in aghaidh gach 100 caora ag na fíonchaora a shroicheann an aibíocht. Dá bhrí sin, is gá táirgeacht an táirge a mhéadú le haghaidh an limistéir gheografaigh.

Ag brath ar na teicnící fíonóireachta a úsáidtear agus ar na dálaí ithreach agus aimsire i mbliain na buainte, féadfar táirgeacht na bhfíonchaor in aghaidh an heicteáir agus táirgeacht an fhíona araon a shárú suas le 20 %, go háirithe le linn blianta maithe.

Leasaíodh Caibidil V agus VI den tsonraíocht táirge agus roinn 5.2 den doiciméad aonair.

2. Leasuithe ar an bhfaisnéis maidir le teicneolaíochtaí fíonóireachta

Leasaíodh an tsonraíocht táirge chun cosc a chur ar fháisceáin leanúnacha a úsáid i dtáirgeadh fíonta DOC Cotnari.

Leasaíodh neart alcóil iomlán an cuvée bunaidh atá beartaithe chun fíonta súilíneacha ar ardchaighdeán a tháirgeadh freisin agus socraíodh ag 9,0 % de réir toirte é.

Leasaíodh Caibidil X den tsonraíocht táirge, gan aon athrú ar an doiciméad aonair.

3. Leasuithe a bhaineann le cleachtas saothraithe a úsáidtear sa limistéar geografach

Leasaíodh Caibidil VIII den tsonraíocht táirge chun na coinníollacha don chleachtas uiscithe a úsáidtear a shimpliú, trí gan ach réamhfhógra a cheangal ar an údarás inniúil.

Leasaíodh Caibidil VIII den tsonraíocht táirge, gan aon athrú ar an doiciméad aonair.

([1]) IO L 9, 11.1.2019, lch. 2.

4. **Leasuithe ar pharaiméadair anailíseacha áirithe le haghaidh fíonta súilíneacha socra/ar ardchaighdeán**

Leasaíodh an tsonraíocht táirge trí athbhreithniú a dhéanamh ar an bparaiméadar eastóscáin thirim neamh-díocsaídithe le haghaidh fíonta socra agus neart alcóil iomlán fíonta súilíneacha ar ardchaighdeán, toisc go gcuireann an luach a shocraítear le haghaidh eastóscán an fhíona feabhas ar cháilíocht na bhfíonta.

Leasaíodh Caibidil XI den tsonraíocht táirge, gan aon athrú ar an doiciméad aonair.

5. **Leasuithe ar na ceanglais maidir le pacáistiú agus lipéadú fíona**

Leasaíodh an tsonraíocht táirge trí athbhreithniú a dhéanamh ar chuid de na ceanglais maidir le pacáistiú le haghaidh fíonta chun comhlíonadh na reachtaíochta a áirithiú. Ceadaítear lipéad cúil roghnach a úsáid, ar choinníoll go dtaispeántar na tásca sainordaitheacha laistigh den réimse radhairc céanna agus go gcomhlíonann an téacs ar na lipéid le haghaidh gach catagóire an reachtaíocht.

Ina theannta sin, cuireadh isteach roinnt tásca roghnacha a d'fhéadfaí a áireamh ar an lipéad. Má tháinig an t-úrfhíon, an t-úrfhíon coipthe, nó an fíon i dteagmháil le hadhmad, is gá an liosta téarmaí a fhéadfar a úsáid ar phacáistiú nó ar lipéadú na bhfíonta a leathnú agus a oiriúnú chun gnáth-théarmaí eile a áireamh, amhail 'fumé', 'deataithe' agus 'tóstáilte', nó 'sur lie', 'bâttonnage' nó 'aosaithe ar an moirt' le haghaidh fíonta a aibítear ar an moirt.

Leasaíodh Caibidil XII den tsonraíocht agus roinn 9 den doiciméad aonair.

DOICIMÉAD AONAIR

1. **Ainm (nó ainmneacha)**

Cotnari

2. **Cineál an táisc gheografaigh**

ATFC – Ainmniúchán Tionscnaimh faoi Chosaint

3. **Catagóirí na dtáirgí fíniúna**

1. Fíon

5. Fíon súilíneach ar ardchaighdeán

6. Fíon súilíneach aramatach ar ardchaighdeán

8. Fíon leathshúilíneach

3.1. *Cód Ainmníochta Comhcheangailte*

— 22 - DEOCHANNA, BIOTÁILLÍ AGUS FÍNÉAGAR

2204 - Fíon ó fhíonchaora úra, lena n-áirítear fíonta treisithe; úrfhíon fíonchaor seachas é sin atá faoi cheannteideal 2009

4. **Tuairisc ar an bhfíon (nó ar na fíonta)**

1. *Tréithe anailíseacha agus orgánaileipteacha -fíonta geala socra*

TUAIRISC THÉACSÚIL ACHOMAIR

Ó thaobh tréithe orgánaileipteacha de, tá na fíonta geala socra olartha, iad ó ghlasbhuí (i bhfíonta óga) go dath buí na tuí agus buí na meala (i bhfíonta aosaithe); tá dea-bholadh rísíní, eithní gallchnó agus almóinní searbha (Grașă de Cotnari) uathu, chomh maith le boladh fíonchaor aibí le himreacha de bholadh láidir bláthanna, boladh torthaíoch (Frâncușă), imreacha féar tirim, bláthanna acáise, im úr, blas leanúnach de screamh aráin (Chardonnay), úire, blas de thorthaí trópaiceacha agus boladh piobair mhilse úra atá díreach bainte agus bláth troim (Sauvignon). Tá dath láidir ar na cineálacha aromatacha, le boladh basal, féar bainte agus piorraí basal uathu chomh maith le blas de shubh peiteal róis (Tămâioasă românească) le himreacha bláthanna róis agus líoma, le blas mín a thabharfadh fanaile agus almóinn (Traminer roz) chun cuimhne, le dathanna éagsúla ó bhándearg go craiceann oinniúin thirim agus boladh de bhasal nó de rósanna (Busuioacă de Bohotin) uathu.

I gcomhréir leis an dlí, ardaíodh an t-uaschion dé-ocsaíde sulfair a mhéid a bhaineann le fíonta ag a bhfuil íosmhéid siúcra, arna shloinneadh mar shuim an ghlúcóis agus an fhruchtóis, de 5 ghram in aghaidh an lítir, go 350 mg/l i gcás fíonta geala Rómánacha a fhéadfaidh ainmniúchán tionscnaimh faoi chosaint Cotnari a úsáid.

Tá luachanna le haghaidh aigéadacht iomlán uasta faoi réir na dteorainneacha a leagtar síos i ndlí ábhartha an Aontais Eorpaigh.

Tréithe anailíseacha ginearálta

— Neart alcóil iomlán uasta (in % de réir toirte) 15,00

— Neart alcóil iarbhír íosta (in % de réir toirte) 11,00

— Aigéadacht iomlán íosta 4.5 gram in aghaidh an lítir, arna sloinneadh mar aigéad tartarach

— Aigéadacht luaineach uasta (i milleachoibhéisí in aghaidh an lítir) 18

— Dé-ocsaíd sulfair iomlán uasta (i milleagraim in aghaidh an lítir) 200

2. *Tréithe anailíseacha agus orgánaileipteacha - fíonta socra rosé*

TUAIRISC THÉACSÚIL ACHOMAIR

Ó thaobh tréithe orgánaileipteacha de, tá na fíonta rosé olartha, iad ó ghlashbuí (i bhfíonta óga) go dtí dath buí na tuí agus buí na meala (i bhfíonta aosaithe); tá dea-bholadh rísíní, eithní gallchnó agus almóinní searbha (Grasă de Cotnari) uathu, chomh maith le boladh fíonchaor aibí le himreacha de bholadh láidir bláthanna, boladh torthaíoch (Frâncușă), imreacha d'fhéar tirim, bláthanna acáise, im úr, blas leanúnach de screamh aráin (Chardonnay), úire, blas de thorthaí trópaiceacha agus boladh piobair mhilse úra atá díreach bainte agus bláth troim (Sauvignon). Tá dath láidir ar na cineálacha aromatacha, le boladh basal, féar bainte agus piorraí basal uathu chomh maith le blas de shubh peiteal róis (Tămâioasă românească) le himreacha de bhláthanna róis agus líoma, le blas mín a thabharfadh fanaile agus almóinn (Traminer roz) chun cuimhne, le dathanna éagsúla ó bhándearg go craiceann oinniúin thirim agus boladh de bhasal nó de rósanna (Busuioacă de Bohotin) uathu.

Tá luachanna le haghaidh aigéadacht iomlán uasta faoi réir na dteorainneacha a leagtar síos i ndlí ábhartha an Aontais Eorpaigh.

Tréithe anailíseacha ginearálta

— Neart alcóil iomlán uasta (in % de réir toirte) 15,00

— Neart alcóil iarbhír íosta (in % de réir toirte) 11,00

— Aigéadacht iomlán íosta 4.5 gram in aghaidh an lítir, arna sloinneadh mar aigéad tartarach

— Aigéadacht luaineach uasta (i milleachoibhéisí in aghaidh an lítir) 18

— Dé-ocsaíd sulfair iomlán uasta (i milleagraim in aghaidh an lítir) 200

3. *Tréithe fisiciúla, ceimiceacha agus orgánaileipteacha - fíonta socra dearga*

TUAIRISC THÉACSÚIL ACHOMAIR

Tá gealáin dhearga an rúibín ag baint leis na fíonta dearga nuair atá siad óg agus gealáin dhearga an bhríce nuair atá siad aosta; tá boladh torthaí dearga triomaithe, plumaí agus silíní dubha uathu, agus blas mín torthaíoch deas inbhraite orthu.

Tá luachanna le haghaidh aigéadacht iomlán uasta faoi réir na dteorainneacha a leagtar síos i ndlí ábhartha an Aontais Eorpaigh.

Tréithe anailíseacha ginearálta

— Neart alcóil iomlán uasta (in % de réir toirte) 15,00

— Neart alcóil iarbhír íosta (in % de réir toirte) 12,00

— Aigéadacht iomlán íosta 4,5 gram in aghaidh an lítir, arna sloinneadh mar aigéad tartarach

— Aigéadacht luaineach uasta (i milleachoibhéisí in aghaidh an lítir) 20

— Dé-ocsaíd sulfair iomlán uasta (i milleagraim in aghaidh an lítir) 150

4. *Tréithe anailíseacha agus orgánaileipteacha - fíonta súilíneacha ar ardchaighdeán*

TUAIRISC THÉACSÚIL ACHOMAIR

Maidir lena gcuid tréithe orgánaileipteacha, seasann fíonta súilíneacha ATFC ar ardchaighdeán amach mar fhíonta úra, nádúrtha agus den scoth a mbíonn dea-bholaithe coipthe uathu le himireacha de bholadh bláthanna. Iad ó ghlasbhuí geal go dtí buí éadrom i ndath/le breathnú orthu, le mús marthanach, i gcás fíonta geala súilíneacha, agus dathanna bán-dearga níos láidre nó níos laige i gcás fíonta súilíneacha rosé. Bíonn an bhroidearnach a bhaineann le fíonta súilíneacha ATFC Cotnari láidir ar dtús; laghdaíonn an bhoilgearnach ina dhiaidh sin ach maireann sách fada ina dhiaidh sin féin, rud a léiríonn an uaisleacht agus an cháiréis a bhaineann le fíonta Cotnari. Tá boladh úr, den scoth uathu a bhaineann go sonrach leis an gcineál fíonchaor óna bhfaightear iad, iad de bhlas éadrom bláthanna, le blas agus dea-bholadh a thabharfadh giosta uathalaithe chun cuimhne.

Neart alcóil iomlán na cuvée atá beartaithe chun fíonta súilíneacha ar ardchaighdeán a tháirgeadh: íosmhéid 9,0 % de réir toirte.

Bíonn brú breise 3.5 bar ar a laghad ag 20 °C ag baint le fíonta súilíneacha ar ardchaighdeán.

Tréithe anailíseacha ginearálta

— Neart alcóil iomlán uasta (in % de réir toirte) 11,00

— Neart alcóil iarbhír íosta (in % de réir toirte) 10,00

— Aigéadacht iomlán íosta 3.5 gram in aghaidh an lítir, arna sloinneadh mar aigéad tartarach

— Aigéadacht luaineach uasta (i milleachoibhéisí in aghaidh an lítir) 11

— Dé-ocsaíd sulfair iomlán uasta (i milleagraim in aghaidh an lítir) 185

5. *Tréithe anailíseacha agus orgánaileipteacha - fíonta súilíneacha aramatacha ar ardchaighdeán*

TUAIRISC THÉACSÚIL ACHOMAIR

Is dath buí na tuí le gealáin ghlasa atá ar an bhfíon súilíneach aramatach a thagann ó Tămâioasă Românească, a bhfuil mús flúirseach agus bolgáin leanúnacha den scoth ag baint leis. Tá boladh láidir túise den scoth uaidh, le himreacha basal, rósanna agus féar atá díreach bainte. Tá blas comhchuí, deas agus bríomhar air mar gheall ar an gcothromaíocht idir aigéad agus milseacht. Tá dath bán-dearg le fordhathanna corcra ar an bhfíon aramatach súilíneach ar ardchaighdeán a thagann ó Busuioacă de Bohotin agus mús flúirseach ag baint leis chomh maith le bolgáin leanúnacha den scoth. Tá boladh láidir muscfhíona ar leith den scoth uaidh, le boladh de thorthaí citris, basal agus peitil róis, agus dea-bholaithe cáiréiseacha de thorthaí úra dearga san iarbhlas. Tá blas deas agus bríomhar air, a bhuí leis an gcothromaíocht idir an cion aigéadachta agus an méid siúcra atá ann. Tá an fíon súilíneach cothrom i dtaca le dea-bholaithe, blas agus marthanacht.

Bíonn brú breise 3 bar ar a laghad ar fhíonta súilíneacha ar ardchaighdeán ag 20 °C.

Tréithe anailíseacha ginearálta

— Neart alcóil iomlán uasta (in % de réir toirte) 10,00

— Neart alcóil iarbhír íosta (in % de réir toirte) 6,0

— Aigéadacht iomlán íosta 3.5 gram in aghaidh an lítir, arna sloinneadh mar aigéad tartarach

— Aigéadacht luaineach uasta (i milleachoibhéisí in aghaidh an lítir) 11

— Dé-ocsaíd sulfair iomlán uasta (i milleagraim in aghaidh an lítir) 185

6. *Tréithe anailíseacha agus orgánaileipteacha — fíonta leathshúilíneacha*

TUAIRISC THÉACSÚIL ACHOMAIR

Fíon leathshúilíneach

Cuma: glan, le broidearnach ghlasbhuí, bhándearg den scoth.

Dea-bholadh: úr, saintréitheach den chineál fíonchaor

Blas: aigéadach, broidearnach den scoth, bláthanna, torthaí, ag brath ar ghnáth-shaintréith an fhíona.

Farasbarr brú nuair a choinnítear ag teocht 20 céim C: íos. 1 bhar agus uas. 2.5 bar

Tréithe anailíseacha ginearálta

— Neart alcóil iomlán uasta (in % de réir toirte) 15,00

— Neart alcóil iarbhír íosta (in % de réir toirte) 7,00

— Aigéadacht iomlán íosta 5.0 gram in aghaidh an lítir, arna sloinneadh mar aigéad tartarach

— Aigéadacht luaineach uasta (i milleachoibhéisí in aghaidh an lítir) 18

— Dé-ocsaíd sulfair iomlán uasta (i milleagraim in aghaidh an lítir) 235

5. **Cleachtais fhíoneolaíocha**

5.1. *Cleachtais fhíoneolaíocha shonracha*

1. Cleachtais a úsáidtear sna fíonghoirt

An modh saothraithe

Ní cheadaítear uisciú ach le linn blianta triomaigh amháin, faoi réir fógra ó ONVPV (An Oifig Náisiúnta Fíniúna agus Fíona) nuair a laghdaíonn an cion uisce san ithir ag doimhneacht 0 - 100 cm go 50 % den AHI (eatramh taise gníomhaí), trí chaighdeáin réasúnta uisciúcháin (400-600 m3/ha) a chur i bhfeidhm.

Glasbhuaint – an líon triopall fíonchaor a laghdú ag am an aibithe má sháraíonn an táirgeacht ionchasach na huasteorainneacha atá ceadaithe faoin sonraíocht táirge.

2. Cleachtais fhíoneolaíocha

Cleachtas fíoneolaíoch sonrach

Tá neart alcóil nádúrtha agus iarbhír nach lú ná 10,5 % de réir toirte ag fíon a tháirgtear faoin ainmniúchán tionscnaimh cláraithe Cotnari agus neart alcóil iomlán nach mó ná 15 % de réir toirte. Féadfaidh an uasteorainn le haghaidh neart alcóil iomlán a bheith suas le 20 % de réir toirte i gcás fíonta a tháirgtear gan aon saibhriú. Ní mór saibhriú agus aigéadú úrfhíona a dhéanamh i gcomhréir leis na rialacháin is infheidhme.

Féadfar na cineálacha Pinot Gris, Traminer Rosé agus Busuioacă de Bohotin a úsáid chun fíonta geala nó rosé a dhéanamh, faoi rogha an táirgeora.

Féadfar an cineál Fetească neagră a úsáid chun fíonta dearga, rosé nó geala a dhéanamh. Má dhéantar fíonta geala, ní mór iad a dhearbhú faoin gcatagóir fíona ghil sa dearbhú táirgthe agus féadfar iad a chumasc le fíonta geala ina dhiaidh sin.

Ní mór d'fhíonta ar a bhfuil ainmniúchán tionscnaimh cláraithe Cotnari dul faoi choipeadh go heisiach laistigh den limistéar a shainítear sa tsonraíocht táirge.

5.2. *Uastáirgeacht*

1. tráth aibíocht iomlán na bhfíonchaor tráth na buainte, i gcás Grasă de Cotnari, Pinot gris, Chardonnay, Muscat Ottonel, Traminer roz

11 000 cileagram d'fhíonchaora in aghaidh an heicteáir

2. tráth aibíocht iomlán na bhfíonchaor tráth na buainte, i gcás Tămâioasă Românească, Sauvignon, Busuioacă de Bohotin

12 500 cileagram d'fhíonchaora in aghaidh an heicteáir

3. tráth aibíocht iomlán na bhfíonchaor tráth na buainte, i gcás Fetească albă, Fetească neagră

13 000 cileagram d'fhíonchaora in aghaidh an heicteáir

4. tráth aibíocht iomlán na bhfíonchaor tráth na buainte, i gcás Frâncușă

14 000 cileagram d'fhíonchaora in aghaidh an heicteáir

5. tráth aibíocht iomlán na bhfíonchaor tráth na buainte, i gcás Grasă de Cotnari, Pinot gris, Chardonnay, Muscat Ottonel, Traminer roz

82,50 heictilítear in aghaidh an heicteáir

6. tráth aibíocht iomlán na bhfíonchaor tráth na buainte, i gcás Tămâioasă Românească, Sauvignon, Busuioacă de Bohotin

94,00 heictilítear in aghaidh an heicteáir

7. tráth aibíocht iomlán na bhfíonchaor tráth na buainte, i gcás Frâncușă

105,00 heictilítear in aghaidh an heicteáir

8. tráth aibíocht iomlán na bhfíonchaor tráth na buainte, i gcás Fetească albă, Fetească neagră

97,50 heictilítear in aghaidh an heicteáir

6. **Limistéar geografach críochaithe**

Cuimsíonn an limistéar atá críochaithe chun fíonta a tháirgeadh na lonnaíochtaí seo a leanas i gcontaetha Iași agus Botoșani:

Contae Iași

— bardas Cotnari - sráidbhailte: Cotnari, Hodora, Cârjoaia, Bahluiu, Iosupeni, Lupăria;

— bardas Ceplenița - sráidbhailte: Ceplenița, Buhalnița, Zlodica;

— bardas Scobinți - sráidbhailte: Scobinți, Bădeni, Zagavia, Fetești;

— baile Hârlău - baile Hârlău;

— bardas Deleni - sráidbhailte: Deleni, Maxut, Feredeni, Slobozia, Poiana;

— bardas Cucuteni - sráidbhailte: Cucuteni, Băiceni, Săcărești;

— bardas Todirești - sráidbhailte: Todirești, Băiceni;

— bardas Balș - sráidbhailte: Balș, Boureni, Coasta Măgurii.

Contae Botoșani

— bardas Frumușica - sráidbhailte: Frumușica, Rădeni.

Féadfar ceann de na hainmniúcháin fíonghoirt aonair seo a leanas a chur le hainmniúchán tionscnaimh cláraithe Cotnari, ag brath ar mhianta na dtáirgeoirí: Dealul Castel, Dealul Episcopului, Dealul Paraclis, Dealul Mândrului, Zlodica, Țiglăi, Dealul Cătălina, Cârjoaia, Lupăria, Ceplenița, Dealul lui Vodă, Buhalnița, Scobinți, Dealul Furcilor, Dealul Stânca, Hodora, Zagavia, Dealul Naslău, Hârlău, Deleni, Cucuteni, Boureni, Balș, Coasta Măgurii.

7. **Cineál (nó cineálacha) fíonchaor**

Busuioacă de Bohotin Rs - Schwarzer Muscat, Muscat fioletovîi, Muscat violet cyperus, Muscat rouge de Frontignan

Chardonnay B - Gentil blanc, Pinot blanc Chardonnay

Fetească albă B - Păsărească albă, Poama fetei, Madchentraube, Leanyka, Leanka

Fetească neagră N - Schwarze Madchentraube, Poama fetei neagră, Păsărească neagră, Coada rândunicii

Frâncușă B - Vinoasă, Mildweisser, Mustoasă de Moldova, Poamă creață

Grasă de Cotnari B - Dicktraube, Grasă, Köver szölö

Muscat Ottonel B - Muscat Ottonel blanc

Pinot Gris G - Affumé, Grau Burgunder, Grauburgunder, Grauer Mönch, Pinot cendré, Pinot Grigio, Ruländer

Sauvignon B – Sauvignon Blanc

Traminer Roz Rs - Rosetraminer, Savagnin roz, Gewürztraminer

Tămâioasă românească B - Busuioacă de Moldova, Muscat blanc à petit grains

Tămâioasă românească B - Rumanische Weihrauchtraube, Tamianka, Tămâioasă albă de Drăgășani

8. **Tuairisc ar an nasc (nó ar na naisc)**

8.1. *Nasc leis an limistéar geografach — Sonraí an limistéir gheografaigh*

Tá formhór na bhfíonghort i réigiún Cotnari ag luí ar shil-leagain Cheathartha go háirithe cinn dhíleghlárachashnaíochair Coasta Cotnarilor, agus is beag díobh, más ann do cheann ar bith, atá ag luí ar shil-leagain ghláracha ar mhóinéir (mar gheall ar shrianta a bhaineann leis an aeráid). I limistéir bheaga amháin atá fíniúna fréamhaithe i máthair-charraigeacha Sarmátacha nó ina n-ithreacha lagfhorbartha (Cotea et al., 2006).

Tá sil-leagain dhíleghlárachа agus snaíochair fairsing ar thaobhanna na gcnoc mar thoradh ar théaltú fána agus ar scuabadh báistí. Sa chuid is faide soir den limistéar fíonsaothrúcháin, tá ithreacha salanda agus alcaileacha ann freisin, atá foirmithe ar shil-leagain shalannacha. Is gnách go mbíonn na hithreacha a dhíorthaítear ón máthairábhar seo fabhrach don fhíonsaothrúchán (Cotea et al., 2006).

Tá aeráid an réigiúin fíonsaothrúcháin fo-roinnte ina shé mhícrea-aeráid; is í an mhícrea-aeráid is mó, a bhaineann le 45 % den limistéar iomlán, ná an ceann atá le fáil ar fhánaí atá nochta don deisceart, don oirdheisceart agus don iarthar, a bhfuil claonadh 5-20° acu, a fhaigheann neart gréine agus a bhfuil foscadh acu ón ngaoth fhuar aduaidh agus ón ngaoth fhuar anoir-aduaidh. Tá an teocht ar na fánaí sin ar an teocht is airde sa réigiún fíonsaothrúcháin, rud a fhágann go bhfuil siad oiriúnach le haghaidh saothrú fíniúna.

8.2. *Nasc leis an limistéar geografach - sonraí táirge*

Is fíonta tathagacha iad na fíonta socra a bhfuil dea-bholaithe bláthanna nó torthaí ar leith ag baint leo atá cruthanta don chineál áirithe sin, mar gheall ar an bhfómhar fada tirim agus an tionchar a imríonn an lobhadh uasal a bhaineann go sonrach leis an limistéar seo orthu. Bíonn dea-bholaithe de thorthaí citris, mil, bláthanna acáise agus bláth troim uathu, le himreacha fanaile agus almóinní nuair a bhíonn siad aosaithe ar feadh tamall beag.

Bíonn blas réaduchtach ar an bhfíon súilíneach ar ardchaighdeán ar dtús, agus ansin tagann imreacha de thorthaí citris agus d'fhéar chun cinn chomh maith le blasanna cáiréiseacha de ghiosta uathalaithe. Is ó mblas ar leith d'eithní gallchnó glasa, piorraí basal, mil agus rísíní a thagann an chumhracht ar leith agus thabharfadh sé lobhadh uasal an fhómhair fhada thirim a bhaineann le réigiún Cotnari chun cuimhne.

Tá dea-bholaithe láidre agus fairsinge ag baint leis na fíonta súilíneacha aramatacha ar ardchaighdeán, le himreacha basal, rósanna agus féar atá díreach bainte. tá mús flúirseach agus bolgáin leanúnacha den scoth ag baint leo; tá blas deas, bríomhar agus comhchuí orthu.

8.3. *Nasc leis an limistéar geografach - idirghníomhú cúisíoch*

Tá na fíonta socra atá le fáil i réigiún ATFC Cotnari éagsúil óna chéile, mar gheall ar thréithe éagsúla na gcineálacha fíonchaor óna dtáirgtear iad, a mbíonn tionchar ag an terroir orthu.

Cuireann an fómhar fada tirim a bhaineann go sonrach le limistéar Cotnari leis an lobhadh uasal a thabhairt chun cinn, rud a fhágann go bhfuil na fíonta tathagach agus ilghnéitheach go haramatach de; forbraíonn fíonta ina bhfuil siúcra iarmharach a fhaightear ó fhíonchaora a bhuaintear nuair atá caora a bhfíonchaora botraíteasaithe ina bhfíonta atá milis go nádúrtha. Tá na fíonta sin oiriúnach don aosú, ós rud é gur minic a bhíonn a neart alcóil níos mó ná 12 % de réir toirte.

Mar gheall ar aeráid an limistéir, tá cumhracht na bhfíonta éagsúil le blasanna saintréitheacha bláthanna de thorthaí tropaiceacha, le cothromaíocht mhaith idir siúcraí, alcól agus aigéadacht.

Áirithíonn an chothromaíocht, atá beagnach díreach ceart, idir báisteach, solas na gréine agus imghalú screamhuisce sa bhfoscadh ó Coasta Dealul Mare - Hârlău le linn fómhair fhada, thirime, thar a bheith grianmhar, scoth-aibiú le haghaidh cineálacha fíonchaor amhail Grasă de Cotnari, rud a fhágann go mbíonn dea-bholaithe de chíor mheala, de mhil agus de rísíní orthu agus iad ar dhath láidir (le himreacha ómra i bhfíonta aosaithe).

Is fíonta cothromaithe iad na fíonta súilíneacha ar ardchaighdeán, a bhfuil aigéadacht dhea-chomhtháite ag baint leo freisin mar gheall ar na fíonta a bheith ar fáil sna fíonghoirt is faide ó thuaidh sa Mholdáiv. Éascaíonn an meán-shéasúr saothraithe le haghaidh na gcineálacha fíonchaor a shaothraítear, atá ábalta sioc agus triomach measartha a sheasamh agus a bhfuil na hacmhainní héiliteirmeacha is fearr acu, carnadh mall de na dea-bholaithe coitianta a bhaineann leis na cineálacha fionchaor, rud a fhágann fíonta de shaintréithe sonracha.

Is mar thoradh ar shamhraí te, thar a bheith grianmhar, chomh maith leis na meánluachanna teochta i mí Mheán Fómhair, rud a fhágann gur féidir fíonta a bhfuil blas saibhir cumhra agus saintréitheacha orthu a tháirgeadh, a tharlaíonn carnadh mall na dea-bholaithe coitianta na gcineálacha fíonchaor sna fíonta aramatacha súilíneacha ar ardchaighdeán.

Is ó fhíonchaora, arna bpiocadh de láimh, de chineálacha dúchasascha a bhfuil acmhainneacht aramatach ag baint leo, amhail Tămâioasă românească, Fetească albă, Francușă and Busuioacă de Bohotin, a thagann na fíonta súilíneacha ar ardchaighdeán agus na fíonta súilíneacha aramatacha ar ardchaighdeán go háirithe agus ó chineálacha fíonchaor idirnáisiúnta freisin atá imithe in oiriúint do terroir áitiúil Cotnari, a léiríonn a bharantúlacht agus a tharraingíonn ar mhodhanna fíonóireachta traidisiúnta an limistéir, a chuimsíonn gnéithe atá sonrach don Mholdáiv.

Cuirtear leis an stíl thraidisiúnta, áfach, le teicnící fíonóireachta nua-aimseartha lena ndírítear ar bhéim a chur, a mhéid is féidir, ar thorthaíocht agus ar úire na bhfíonta súilíneacha ar ardchaighdeán agus na bhfíonta súilíneacha aramatacha ar ardchaighdeán a thagann ó chineálacha fíonchaor a bhfuil acmhainneacht mhéadaithe aramatach ag baint leo go háirithe.

Is fíonta geala iad na fíonta sin, le mús flúirseach agus bolgáin den scoth agus dea-bholaithe bláthanna nó torthaí ar leith uathu.

Tá cothromaíocht mhaith idir aigéadacht agus méid siúcra sna fíonta súilíneacha, rud a léiríonn carachtar sonrach agus uaisle fhíonghoirt Cotnari. Is limistéar fíonsaothrúcháin Rómánach é limistéar ATFC Cotnari a bhfuil carachtar ar leith aige, áit inar caomhnaíodh go cúramach an traidisiún maidir le cineálacha Rómánacha a fhás. Is sa réigiún sin an chuid is mó de shean-chineálacha na Rómáine le fáil, lena n-áirítear Grasă de Cotnari, Tămâioasă românească, Fetească albă, Francușă, Busuioacă de Bohotin agus Fetească neagră.

Tá lorg na gcineálacha fíonchaor aramatach ar na fíonta (a thabharfadh aibreoga triomaithe, céir bheach, féar atá díreach bainte, piorraí basal chun cuimhne) ach tá sé sin ag brath go mór freisin ar an mbealach a dtarlaíonn na próisis mhaothaithe agus choipthe agus an tréimhse ama a thógann siad chun deis a thabhairt na substaintí aramatacha a bhaint as craiceann na bhfíonchaor.

I bhfoirm fíonta súilíneacha luachmhara is fearr na sean-chineálacha fíonchaor ar nós Frâncușă and Busuioacă atá ar dhath buí na tuí nó bándearg éadrom/geal, le coipeadh fada agus leanúnach, le blasanna de bhláth troim nó bláth acáise nó blasanna torthaí de phiorraí basal, aibreoga glasa, seadóg, craiceann líomóide agus úll glas, agus le meán-thathag mianrach ar blasanna torthaí is láidre atá.

Bhí ardmheas san am a caitheadh ar na cineálacha sin i gcúirteanna na rialtóirí agus is minic a bhídís le fáil ar bhoird ghalánta na n-uasal boyar. Bhíodh lógó ar na fíonta a léirigh caisleán Vlădoianu, a thóg Vlădoianu sa bhliain 1901, duine d'uaisle boyar a bhí ina shaothróir fíona mór le rá, chomh maith lena bheith ina ghobharnóir ar Bhanc Náisiúnta na Rómáine. Le himeacht ama, ba chúis ionspioráide i scéal scríofa fhíonta Cotnari an lógó.

9. **Coinníollacha fíor-riachtanacha breise (pacáistiú, lipéadú, ceanglais eile)**

Dálaí margaíochta

Creat dlíthiúil:

sa reachtaíocht náisiúnta

Cineál an choinníll breise:

Forálacha breise a bhaineann le lipéadú

Tuairisc ar an gcoinníoll:

Áirítear freisin ar lipéid na bhfíonta sna catagóirí d'fhíon súilíneach ar ardchaighdeán agus d'fhíon súilíneach aramatach ar ardchaighdeán na téarmaí a cheanglaítear leis an reachtaíocht is infheidhme lena léirítear an méid siúcra (brut nature, brut, extra brut, ríthirim, sec, demisec).

Forálacha breise a bhaineann le lipéadú

Creat dlíthiúil:

sa reachtaíocht náisiúnta

Cineál an choinníll breise:

Forálacha breise a bhaineann le lipéadú

Tuairisc ar an gcoinníoll:

Féadfar téarmaí roghnacha a úsáid sa lipéadú freisin, mar a leanas.

Féadfar na tásca 'fermentat in barrique' [coipthe i mbairillí], 'maturat in barrique' [aibithe i mbairillí], 'fermentat în prezența așchiilor de stejar' [coipthe i láthair slisíní darach] agus 'maturat în prezența așchiilor de stejar' [aibithe i láthair slisíní darach] a thaispeáint ar an lipéadú i Rómáinis, nó féadfar téarmaí i dteangacha a úsáidtear go hidirnáisiúnta, amhail aon cheann de na tásca seo a leanas, a úsáid chun an tomhaltóir a chur ar an eolas go mbaintear úsáid as an bpróiseas luaite:

— 'fume' nó 'smoked' nó 'toasted' sa Bhéarla, cibé acu atá nó nach bhfuil an téarma in éineacht leis a thugann tuairisc ar dhéine na cóireála teasa arna cur i bhfeidhm ar an adhmad darach a úsáidtear, i.e. 'éadrom', 'measartha' nó 'trom'.

— 'fumé' nó 'fumée' i bhFraincis, bíodh, nó ná bíodh, an téarma lena dtuairiscítear déine na cóireála teasa a chuirtear i bhfeidhm ar an adhmad darach a úsáidtear, i.e. 'légère', 'moyenne', 'forte' nó 'petite fumé', 'demi fumé', 'intense fumé'.

I gcás fíonta a théann faoi thréimhse aibithe nó aosaithe ar na moirt, féadfaidh an lipéad téarmaí a chuimsiú amhail 'sur lie', 'bâtonnage' nó 'aosaithe ar na moirt'.

Nasc chuig an tsonraíocht táirge

https://www.onvpv.ro/sites/default/files/caiet_sarcini_doc_cotnari_aprobat_rue_1913_2021_categorii_modif_cf_cerere_1316_10.07.2024_no_track_changes.pdf